

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrirskastjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Høgni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Einaræðisdreymur Fólka-floksins

oddagrein

HERFYRI hevði ein av fyrrverandi lögtingsmonnum Fólka floksins Eyðun Vidarø eina sera áhugaverða grein í Dagblaðnum. Greinin snúði seg um landsstýrisins avgerð í sjónvarpsstjóramálinum. Tað er kortini ikki júst hetta aktuella málið, sum ger greinina áhugaverða, men afturímóti hvussu lítið fólka flokksstingmaðurin heldur um tær demokratisk valdu nevndir, sum valdar eru.

FÓLKAFLOKSMAÐURIN heldur tað vera skeivt, at ein TILVILDARLIG vald nevnd skal fara so langt sum til at krevja, at landsins stýri skal taka eina avgerð aftur, sum tað bæði hevur skyldu til og hægsta myndugleika til at taka. Greinsskrivarin spyr, um tað veruliga er ætlanin, at stýris skipanin skal broytast til, at landið skal verða stýrt av smáum troppum ella áhugabólkum. Tí heldur hann, at tað er uppá tíðina at rópa varsko.

Í EINARÆDISLONDUM, sum eftir øllum at døma eru ógvuliga høgt í meti Fólka floksins, eru ongar nevndir. Hesi lond verða stýrd av einum manni. Í onkrum førum av eini hernaðarstjórn, har landsins politiska lagna fult og heilt liggur í hondum á teimum ella honum, sum hava tiltuskað sær

valdið á ein ella annan ódemokratiskan hátt.

OKKARA STÝRISSKIPAN er øðrvísi. Vit hava eitt fólkavalt lögting, hvørs meiriluti velur eitt landsstýri. Somuleiðis velur lögtingið ymiskar nevndir — samansettar av flestu flokkum — sum skulu viðgera, taka støðu til og koma við tilráðingum í teimum málum sum álagd eru viðkomandi nevndum. Endamálið við hesum er, at fáa hvørt mál lýst á bestan hátt, og at tær avgerðir, sum skulu takast, verða tiknar á so breiðum grundarlagi sum gjørligt.

MEN HETTA er als ikki fólka flokks politikkur. Tað hava vit nú aftur fingið prógv fyri. Ein fult og heilt demokratisk vald nevnd, við fimm limum, ein úr hvørjum flokki, verður her av fólka flokksstingmanni kalla ein tilvildarlig nevnd, og hann ávarar móti, at ein tilik nevnd skal kunna krevja nakað sum helst.

VIT MUGU spyrja, um Fólka flokkurin als ikki hevur lagt til merkis, at vit hava fólkærði — demokrati — í Føroyum. Ella um flokkurin als ikki virðir okkara demokratisku stýrisskipan, og roynir miðvíst at maa demokratiska støðið undan okkara stýrisskipan. Ein óhugnalig fólka flokkskriving, og maðurin er helst komandi tingmaður Fólka floksins á Sandoyinni. Uppaftur meiri óhugnaligt.

Brennistøðin: Melur í klingur

So ljóðar, at nú skal máli um ein byggjan av ætlaðu brennistøðini aftur á ting. Kanska tingfólk eru væl fyri at viðgera hetta málið einaferð enn, aftaná at summi av hesum hava fingið blást út hesum viðurskiptum viðvíkjandi, um tað so varð í óegnaðum umstøðum.

Aftaná tann brotasjógvur má mær kunna loyvast at taka saman um støðuna, við áminning á lögtingsfólkini.

Fyrirspurningur til IRF.

Nevndin í IRF hevur stóðgáð arbeiðnum, vegna, sum sagt verður, orsakað av avgerð í yvirheilsunevndini um, at ikki má byggjast brennistøð á Saltnesi av álta fyri møguligari dálking av Toftavatni. Má mær loyvast at spyrja nevndina í IRF: Hevur yvirheilsunevndin álagt ætlanini tilkall treytir, sum ein møgulig bygð brennistøð í nýtslu ikki kann lúka?

Gongdin í málinum.

1. Lokalu byggimyndugleikarnir góvu umbidna byggiloyvi við fylgjandi treytum, sum lokalu heilsamyndugleikarnir tók undir við og sum treytaleyst skuldu fylgjast.

2. Lokala natúrfríðingarnevndin góðkendi eina møguliga bygging á Saltnesi (biðið varð um góðkenning fyri bygging á Mýrum ella á Saltnesi). Aftaná klagar frá onkrum,

sum kalla seg «teir grønu», broytti hon støðu og vildi taka sína góðkenning av ætlanini aftur, tí, sum hon úttalaði, at møguliga kann brennistøðin koma at dálka Toftavatn.

3. Yvirnatúrfríðingarnevndin góðkendi bygging á Saltnesi.

4. Lanslæknin mælti til, heldur at nýta, sum hann kallar: Vardar dungar. Men legði vissar treytir við, um bygð bleiv brennistøð.

5. Orsakað av klagu frá fólkum í Nes/Heiða kommunum, hevur yvirheilsunevndin viðgjørt byggætlanina og umstøðurnar sum so. Og noktar hon beinleiðis fyri bygging av brennistøð á Saltnesi, tí Toftavatn møguliga kann dálkast.

Kanning.

IRF í sínum fyrireikandi arbeiðnum um burturbeining av ruski, hevur kannað allar møguleikar og viðgerðarháttir av burturkasti, eisini við endurnýtslu í huga, so sum: Skiljing av ruskinum. Maling. Brikettir. Ruskpláss (vardir dungar). Smærri brennistøðir. Størr brennistøðir. Og varð komið til hetta úrslit, at best eignaða úr møguleikum, varð at byggja eina brennistøð. Og ódyrast fyri hvønn íbúgva, um hon varð fyri alt landi.

At brennistøðin ætlaðist bygð um Heiðaleiðina,

varð eftir tilráðing frá teknisku ráðgevingini, sum úttalaði, aftaná at landsstýrið, við undirtøku av ætlanini, tilskilaði, at byggt verður so, at hitin kann útnyttast, at har vórðu bestu møguleikarnir fyri útnyttan av hitanum frá eini brennistøð.

Niðurstøðan.

Min uppfatan av støðuni, sum málið liggur í dag, er henda, at tann ivin, sum tey ymisku mót-arbeiðandi fólkini hava brúkt móti ætlanini, eisini framgongur av úttalu frá meirilutanum í yvirheilsunevndini. Eg kann illa hugsa mær, at ein heilsunevnd, hon verum seg undir sum yvir, kann stögga eini byggætlan, aftaná at byggiloyvi er givið, men hon kann og skal áleggja treytir, tí heilsuliga viðvíkjandi, sum skulu fylgjast í einumhvørjum fari.

Um so er, at ein brennistøð í nýtslu, er so eitrandi, sum sagt verður (framvegis í ivingsomum vendingum), finst onki eigna pláss á hesum klettum, við undantak av Munkinum. Á Litlu Dimun kann hon ikki byggjast, tí har kunnu møguliga fólk koma at búleikast.

Ja, so ómøguliga verður henda ætlanin gjørd.

Vestmanna, hin 26./2. 1983

Hjallgrimur Janusarson

Áhoyrararnir vórðu ikki sviknir

Ein fragd at hoyra og siggja tónleikararnar handfara hesi ediligu ljóðforini, sigur »pan« í ummæli av konsertini í Kristianskirkjuni sunnudagin

Seinasta sunnudag var kirkjukonsert í kirkjuni í Klaksvík. Tað var Eystur-rikska Blásikvintettin, sum gav hesa konsert saman við ungum føroyskum blásarum.

Tveir teir seinastu dagar hava teir eystur-riksku musikararnir havt skeið fyri ungum føroyskum blásarum og úrslitið var nú at hoyra í Kristianskirkjuni.

Sjálv kvintettin legði fyri við divtimento í B-dur av J. Haydn. Vit kenna ju hesa kvintett frá fyrr. Tey hava verið her tveir ferðir fyrr og vit vita, at tað er eitt væl saman-spælt ensemble av teim heilt sjáldsomu, men tað visti seg sum hesa lötuna

hevði klangerin nakað sublimt yvir sær, sum eisini uttan iva má tilskrivast teimum framúr góðu, akustisku viðurskiptum í Kristianskirkjuni í Klaksvík. Tað má sláast fast, at Kristianskirkjan er eitt av teim heilt fáu góðu konserthelunum í Føroyum, ikki minst fyri kamarmusikk.

Spenninur var stórus eftir at hoyra teir ungu spælarnar og áhoyrararnir vórðu ikki sviknir. Tað var ein fragd at hoyra og siggja tey handfara hesi ediligu ljóðfor.

Tað er ógjørligt at taka nakað fram um annað, men ein kann ikki lata vera við at umtala Mozarts Kegel-duett nr. 1. fyri horn og nr. 4, 5, 8 og 9 fyri klarinett.

Teir føroysku lutak-ararnir vistu í hesum stykkjum eitt homogent samanspæl saman við virtuosunum.

Tann reint føroyska framfærslan av Giuseppe Demachi trio fyri 3 floytur var væl og virðiliga úr hondum greidd.

Tað er ein frálíkur tanki, at ungir føroyskir tónleikarar fáa høvi til at spæla saman við tónleikarum av hesum heimsformati, tá ið hesir koma higar, og úrslitið henda sunnudag seinrapat visti eina framfærslu á høgum støði.

Bert spell, at teir umleið 60 áhoyrararnir, sum vóru uppmøttir næstan ikki sòust aftur í hesu stóru og vökrum kirkju.

Havnarfólk kunnu gleða seg til eina ógloymandi löt, tá ið kvintettin og teir føroysku skeiðlutak-ararnir aftur vera at hoyra í Læraraskúlahøllini týsd. 1. mars kl. 20.

pan

40 javnaðarkvinnur á fundi

Javnaðarkvinnufundurinn í Vági eydnaðist væl, siga fleiri javnaðarkvinnur. Yvir fjóruti kvinnur lutuðu á fundinum mánaðavoldið og sunnudagin. Tær siga, at nógva kom burturúr. Tær flestu vóru úr Suðuroy, men fleiri vóru norðanfjórð — úr Havn, Vágum og Sandi. Í leygardagsblaðnum kemur ein frásøgn frá stevnuni

lýsið í

sosialinum